

Jubileumnummer WSN - Sterker mét elkaar!

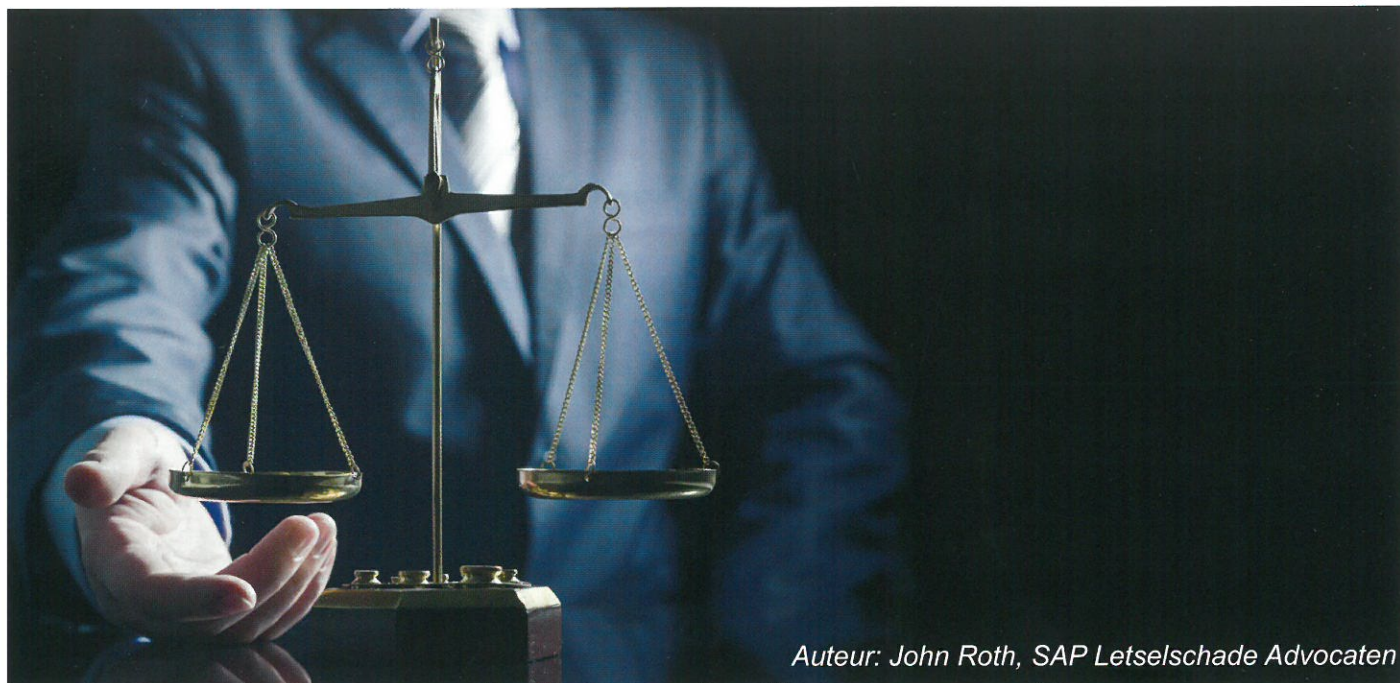
30 jaar whiplash-aanpak

Pijnbestrijding

Waardoor treden de klachten op?

Groepen voor bondgenoten

30 JAAR
WHIPLASH STICHTING NEDERLAND

Auteur: John Roth, SAP Letselschade Advocaten

Procederen of schikken?

In de ideale (letselschade)wereld hoeft voor de afwikkeling van letselschade de hulp van rechters niet te worden ingeroepen. Helaas is de werkelijkheid anders, zeker als het gaat om medisch moeilijk(er) objectiveerbaar letsel, zoals whiplashklachten. Een schrijnend voorbeeld is de zaak waarin door het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden op 3 juli 2018 uitspraak werd gedaan. Het ging om een procedure die ik voerde voor een cliënt die eind 2003 (!) betrokken raakte bij een verkeersongeval en whiplashklachten opliep. Na bijna 15 jaar werd hij in het gelijk gesteld en werd zijn schade eindelijk vergoed.

De deelgeschilprocedure

In 2003 bestond de deelgeschilprocedure helaas nog niet, die is pas medio 2010 ingevoerd. De procedure geeft letselschadeslachtoffers een sterk instrument in handen om, met weinig risico, de rechter een knoop te laten doorhakken in een vastgelopen discussie. Bijvoorbeeld over de vraag die bij whiplashklachten steeds weer terugkomt: is er sprake van causaal verband tussen de whiplashklachten en het ongeval? Met de deelgeschilprocedure heeft iemand over dit vraagstuk gelukkig veel sneller duidelijkheid; binnen een paar maanden. Bovendien komen in een deelgeschilprocedure de advocaatskosten die het slachtoffer maakt, voor rekening van de aansprakelijke partij. Dat is bij verkeersongeval-

len de verzekeraar van de aansprakelijke automobilist. Dat geldt ook als in de deelgeschillenprocedure het slachtoffer in het ongelijk wordt gesteld. Het is een laagdrempelige procedure die speciaal voor letselschadezaken in het leven is geroepen.

Hoe effectief is de deelgeschilprocedure?

In 2018 heb ik samen met collega-advocaat Linda van Schoonhoven een onderzoek gedaan naar de deelgeschilprocedures die door de advocaten van onze kantoren (SAP Advocaten en Boer & Van Schoonhoven Advocaten) zijn gevoerd. We deden dit onderzoek in verband met een themadag van rechters over de deelgeschilprocedure. Wij mochten als advocaten die alleen optreden

Marleen Keij

'Op 18 juni 2011 raakte ik betrokken bij een verkeersongeval. Ik remde met mijn auto af voor een op rood springend verkeerslicht en stond stil met de voet op de rem. Plotseling werd ik van achteren aangereden door een andere auto. Dat was een harde klap. Deze klap had voor mij veel lichamelijke gevolgen waaronder disbalans, overgevoeligheid voor licht en geluid, woordzoekproblematiek en snel overprikkeld zijn. Nog dagelijks ondervind ik hier gevolgen van.

Door mijn letsel raakte ik arbeidsongeschikt. Er ontstond een arbeidsconflict met mijn werkgever die weinig begrip kon opbrengen voor mijn whiplashklachten. Ik ben, samen met mijn advocaat John Roth, op twee fronten de strijd

aangegaan; met de verzekeraar van de auto die mij aanreed en met mijn werkgever.

Uiteindelijk ben ik gekeurd door een onafhankelijk neuroloog en een neuropsycholoog, maar daarvoor was wel dreiging met een stap naar de rechter nodig. Nadat de neuroloog en de neuropsycholoog hadden gerapporteerd, werd duidelijk dat het ongeval de oorzaak was van mijn klachten en ook wat de impact was van het ongeval.

Ik heb veel steun gehad van re-integratiecoach Gerard Bisschop van de Kompasgroep. Ik merkte dat het strijden op twee fronten mij veel energie kostte. Ik wilde verder met mijn leven en het starten van een eigen bedrijf, Keij Consultancy, bood mij de kans om door

te gaan. Daarom heb ik in 2014 gekozen voor een schikkingsregeling waarin ik een zeer acceptabele schadevergoeding ontving en heb ik niet gekozen voor 'het onderste uit de kan'. Ik kon met de schadevergoeding met een gerust hart mijn eigen bedrijf opbouwen en de letselschadezaak sluiten. Ik ben nog steeds blij met de keus die ik toen heb gemaakt.'

voor slachtoffers, aan deze groep rechters uitleggen wat onze ervaringen zijn met de deelgeschilprocedures.

In de eerste plaats hebben we bekeken hoeveel deelgeschilprocedures er waren gestart. Dat waren er 70 vanaf de invoering van de deelgeschilprocedure in 2010 tot aan februari 2018, als volgt verdeeld:

- Bij 36% (25 zaken) kwam het niet tot een zitting omdat er vóór de zitting alsnog een schikkingsregeling of een andere oplossing werd gevonden. Vaak zorgt het starten van een deelgeschilprocedure voor beweging in de zaak. In die zin is de procedure een effectieve stok achter de deur.

Hoe is het gegaan met de zaken die tot een zitting zijn gekomen (45 zaken = 64%)?

- Bij 45% (20 zaken) is na de deelgeschilprocedure uit-

eindelijk een schikking bereikt. In sommige zaken kort na afronding van de procedure en in andere zaken na een periode van onderhandelen. Een deel van de zaken liep (begin 2018) na de deelgeschilprocedure nog steeds (22% = 10 zaken). In die zaken kon na afronding van de deelgeschilprocedure de afwikkeling van de schade weer worden opgepakt.

- Bij 13% (6 zaken) stopte de zaak na de uitspraak in de deelgeschilprocedure. Bij een afwijzing van de vordering kan er immers ook duidelijkheid ontstaan over de kans van slagen. Een afwijzende beslissing van de rechter kan er dus toe leiden dat de letselschadezaak stopt.
- Bij 20% (9 zaken) is verder geprocedeerd. Dat betekent dat er na de deelgeschilprocedure ofwel een gewone (bodem)procedure bij de rechtbank is gestart, ofwel dat er hoger beroep is ingesteld. In deze zaken

leidde de beslissing in de deelgeschilprocedure dus niet tot een oplossing en een voortzetting van de onderhandelingen buiten de rechtszaal.

Conclusie

De conclusie uit dit onderzoek luidt dat de deelgeschilprocedure de advocaat en de cliënt een veel sterkere onderhandelingspositie geeft. Vaak komt er al voordat een zitting plaatsvindt, beweging in de zaak, vaak tijdens of na een zitting, maar ook als een rechter een uitspraak doet, geeft dat partijen de gewenste duidelijkheid en kunnen de vastgelopen onderhandelingen weer worden opgepakt.

Schikkingsregeling heeft de voorkeur

Het voeren van een procedure is niet meer dan een middel en uiteraard geen doel op zich. Als men zonder procedure kan, dan heeft dat sterk de voorkeur. Dat is ook wat de gedragsregels voor advocaten als uitgangspunt hanteren. In deze regels staat vermeld: 'De advocaat dient voor ogen te houden dat een regeling in der minne veelal de voorkeur verdient boven een proces.'

Dat sluit ook aan bij het uitgangspunt van de Gedragscode Behandeling Letselschade (GBL). In artikel 9 van de GBL wordt aangegeven dat het samen zoeken naar een oplossing voortvloeit uit de morele waarden van erkenning en respect voor elkaar. Ook al hebben de partijen een geschil, zij nemen hun verantwoordelijkheid en blijven met elkaar in gesprek, want escalatie lost het probleem (meestal) niet op. Het proces van schaderegeling geschiedt daarmee op basis van gelijkwaardigheid van partijen, aldus de GBL. De GBL beoogt de afwikkeling

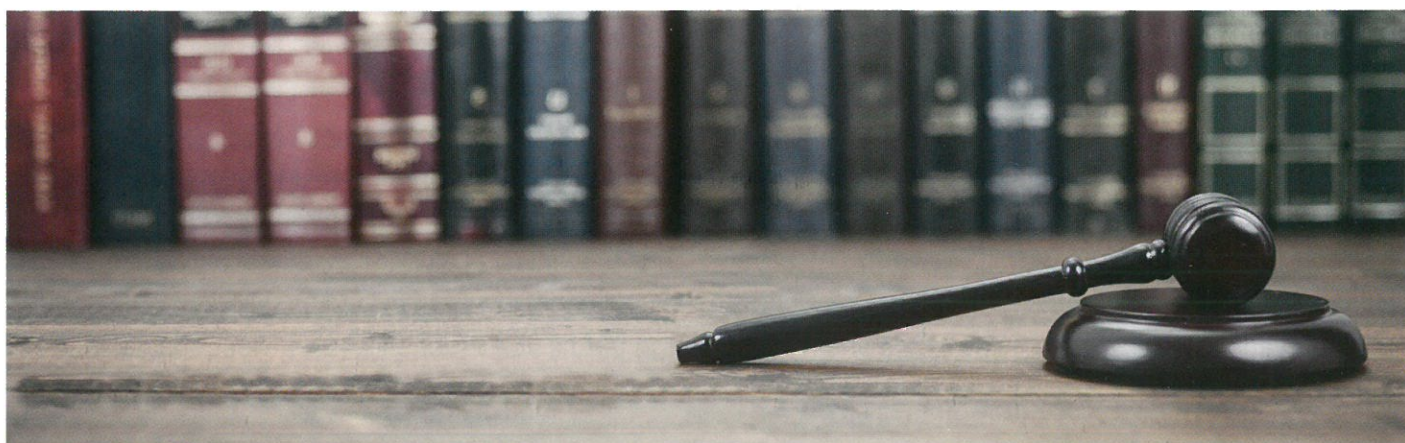
van letselschadeclaims buiten de rechtszaal te houden, maar dat lukt niet altijd. Bij inschakeling van de rechter blijft volgens de GBL van kracht dat partijen dienen te 'handelen in de geest van de GBL'.

Mediation

Mediation kan partijen bij het bereiken van een schikkingsregeling een grote dienst bewijzen. De ervaring leert dat als partijen eenmaal met een mediator aan tafel zitten, zij uiteindelijk makkelijker hun 'stellingen verlaten' om tot een oplossing te komen. Volgens de mediators Van der Laar en Neervoort leidt ruim 90% van de mediations tot een oplossing.

Maar voor mediation is de medewerking van beide partijen nodig. Is die er niet, dan zal de advocaat met een cliënt met whiplashklachten actie moeten ondernemen. In veel zaken waarin sprake is van whiplashletsel na een ongeval blijft de discussie tussen partijen steken op de medische causaliteit. Dat is niet nodig, sterker nog, daarmee gaat veel tijd verloren omdat in de tussenliggende tijd vaak geen schade wordt vergoed. Vaak wordt om uit deze discussie te komen dan aan het slachtoffer geadviseerd om maar 'pragmatisch te regelen'. Dat betekent in de praktijk vaak: genoegen nemen met een beperkte schadevergoeding om maar snel van de zaak af te zijn. Soms is dat goed, maar vaak wordt het slachtoffer daarmee tekortgedaan.

Er wordt vaak gedacht dat een procedure voor de rechter belastender is dan een afwikkeling buiten de rechter om, omdat het conflict kennelijk zo groot is geworden dat een beroep op de rechter gedaan moet worden. Dat lijkt op het eerste gezicht meer stress met zich mee te brengen. Uit Australisch onderzoek is echter gebleken

dat slachtoffers in een rechterlijke procedure even goed herstellen als slachtoffers in een afwikkeling buiten de rechter om. Dus procedurestress alléén is geen argument om 'pragmatisch te regelen'.

Kortom, het is mooi als de schade die mensen met whiplashklachten lijden als gevolg van een ongeval, zonder tussenkomst van de rechter wordt afgewikkeld. Dat kan helaas lang niet altijd en dan zal de advocaat zijn ge-

reedschapskist moeten raadplegen. Als een discussie over het causaal verband tussen de gezondheidsklachten van zijn cliënt en het ongeval vastloopt, kan en moet de advocaat de volgende twee belangrijke stukken gereedschap inzetten:

1. Het laten benoemen door de rechter van medische deskundigen door middel van een 'voorlopig deskundigenberichtprocedure'
2. Het voeren van een deelgeschilprocedure

Marc van Haag

'Op 19 oktober 2011 raakte ik betrokken bij een verkeersongeval. Ik werd op de snelweg aan de linkerkant aangereden door een vrachtwagen die mijn auto over het hoofd had gezien. Ik reed op dat moment 100 km/uur en werd vol aangereiden in de linkerflank van mijn auto. Mijn auto tolde over de snelweg, waardoor ik ook nog eens door twee andere auto's aangereden werd.

Direct na het ongeval kreeg ik last van hoofd- en nekpijn. Mijn voornaamste klachten bestonden uit pijn in de nek, schouders en hoofd, concentratieproblemen, slecht kortetermijngeheugen, enorme vermoeidheid; het gevoel nergens energie voor te hebben, gevoeligheid voor licht en gevoeligheid voor hard lawaai. En ik raakte arbeidsongeschikt. Een lastig discussiepunt bij de letselschadeafwikkeling was dat ik voor het ongeval al bekend was met ADHD. Hiervoor kreeg ik medicatie voorgeschreven. Na het ongeval lukte het niet meer om de ADHD-klach-

ten met medicatie onder controle te krijgen, wat vóór het ongeval wél lukte. Het standpunt van de verzekeraar van de vrachtauto die mij had aangereden was dat er geen of weinig verschil was tussen mijn gezondheidssituatie vóór en na het ongeval. Ik stond daardoor voor de keus om ofwel de schade 'pragmatisch' te regelen voor een zeer laag schadebedrag, dan wel de strijd aan te gaan met de verzekeraar en mijn gelijk desnoods via de rechter te halen. Ik heb gekozen voor deze laatste optie. Samen met mijn letselschadeadvocaat John Roth heb ik de beslissing genomen om de discussie over het (causaal) verband tussen mijn gezondheidsklachten en het ongeval in een deelgeschilprocedure voor te leggen aan de rechter.

De rechter besloot in 2016: "Van Haag bestrijdt niet dat er voor het ongeval klachten waren als gevolg van ADHD. Van Haag is evenwel van mening dat het ongeval er wel voor heeft gezorgd dat hij volledig is uitgevallen. Op basis van

de deskundigenrapportages is de rechtbank van oordeel dat er wel degelijk sprake is van causaal verband ondanks dat er sprake is van klachten die (ook), in ieder geval deels, kunnen worden toegeschreven aan ADHD of (mede) daaruit kunnen worden verklaard."

Dit oordeel gaf mij veel opluchting. Het was erkenning voor mijn gezondheidsklachten die veroorzaakt zijn door het ongeval, en mijn hele leven letterlijk en figuurlijk op z'n kop hebben gezet. Medio 2017 is er dan uiteindelijk een einde gekomen aan een hoop onzekerheid en hebben we de schade kunnen afwickelen. Er viel een enorme last van mij af. Eindelijk kon ik de draad van mijn leven weer oppakken.'